

Sygn. akt II Ca 643/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 listopada 2013 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący	SSO Grzegorz Ślęzak
Sędziowie	SSO Stanisław Łęgosz SSR del. Mariusz Kubiczek (spr.)
Protokolant	Paulina Neyman

po rozpoznaniu w dniu 4 listopada 2013 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie sprawy z powództwa S. S.

przeciwko E. S.

o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb.

z dnia 17 lipca 2013 roku, sygn. akt III RC 264/13

oddala apelację.

Sygn. akt II Ca 643/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 17 lipca 2013 roku Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb. po rozpoznaniu sprawy z powództwa S. S. przeciwko E. S. o uchylenie obowiązku alimentacyjnego oddalił powództwo.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły przedstawione poniżej ustalenia i zarazem rozważania Sądu Rejonowego:

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 13 sierpnia 2012 roku w sprawie sygn. akt III RC 198/12 zasądzono od S. S. na rzecz E. S. alimenty w kwocie po 250 zł miesięcznie poczynając od dnia 26 marca 2012 roku, płatne do jej rąk z góry do 15-go każdego miesiąca, z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminu płatności którejkolwiek z raty. Podstawą rozstrzygnięcia była treść art. 60 § 2 k.r.o., regulującego rozszerzony obowiązek alimentacyjny między rozwiedzionymi małżonkami.

W toku w/w sprawy o alimenty między stronami toczyła się sprawa o podział majątku wspólnego w skład którego wchodzi: mieszkanie o wartości 91.000 zł, które to mieszkanie od 2005 roku strony wynajmowały za kwotę 800

zł dzieląc się tą kwotą po połowie pomimo, że koszty utrzymania ponosiła wyłącznie E. S. oraz dom jednorodzinny o wartości 780.000 zł. Ponadto strony spłacały po połowie zaciągnięty wspólnie kredyt hipoteczny, którego rata wynosiła 520 franków szwajcarskich.

E. S. od dnia 9 czerwca 2009 roku była zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku. Utrzymywała się z oszczędności. Posiadała 900 sztuk akcji (...) o łącznej wartości 28.350 zł. Leczyła się neurologicznie, endokrynologicznie oraz na nadciśnienie. Na leki wydawała 100 zł miesięcznie. Mieszkała w wynajmowanym mieszkaniu, którego koszty utrzymania obejmowały opłaty za: czynsz wraz z wodą w wysokości 630 zł miesięcznie, energię elektryczną w wysokości 200 zł co dwa miesiące, gaz w wysokości 78 zł co dwa miesiące, TV w wysokości 61 zł.

S. S. utrzymywał się z emerytury w wysokości 3.080 zł netto. Leczył się neurologicznie, na nadciśnienie i trzustkę a także z uwagi na głuchotę. Ponościł koszty zakupu leków w wysokości 150-200 zł miesięcznie, a także dojazdów do lekarza w wysokości 200 zł miesięcznie. Mieszkał w domu jednorodzinnym o powierzchni 400 m kwadratowych, stanowiącym część majątku wspólnego stron. Użytkował jedną kondygnację domu. Ponościł koszty jego utrzymania, na które składały się opłaty za: energię elektryczną w wysokości 112,98 zł co dwa miesiące, podatek gruntowy w wysokości 473 zł rocznie, za wodę 100 złotych miesięcznie, za gaz w wysokości 115,78 zł oraz w sezonie grzewczym w wysokości 3.000 zł. Na zakup drewna przeznaczał 3.000 zł. Na pokrycie kosztów utrzymania domu zaciągnął kredyt w wysokości 9.448,95 zł, który spłacał w ratach miesięcznych po 419,93 zł.

W chwili obecnej S. S. ma 56 lat. Utrzymuje się z emerytury policyjnej, która decyzją z dnia 28 marca 2013 roku została zwaloryzowana na kwotę 3.205,41 zł netto.

Leczy się na nadciśnienie i niewydolność krążenia i w związku z tym ponosi koszty leczenia w wysokości 100 zł miesięcznie. Mieszka w domu jednorodzinnym o powierzchni 400 m kwadratowych, stanowiącym część majątku wspólnego stron. Użytkuje jedną kondygnację domu. Ponościł koszty utrzymania domu, na które składają się opłaty za: energię elektryczną w wysokości 150 zł co dwa miesiące, podatek od nieruchomości w wysokości 484 zł rocznie, wodę 150-200 zł miesięcznie, gaz w wysokości 200 zł miesięcznie oraz w sezonie grzewczym w wysokości 5.000 zł, internet 50 zł miesięcznie i telefon 50 zł miesięcznie. Na pokrycie kosztów utrzymania domu zaciągnął kredyt, który spłaca w ratach miesięcznych po 419 zł. Powód spłaca także kredyt hipoteczny w ratach po około 910-950 zł, w zależności od tego jak się kształtuje kurs waluty, w której zaciągnięty został kredyt. Na wyżywienie S. S. wydaje około 200 zł, nie kupuje sobie ubrań. Opłaca ubezpieczenie zdrowotne w kwocie po 150 zł miesięcznie.

E. S. ma 55 lat. Nadal jest zarejestrowana jako osoba bezrobotna. Od dnia 18 marca 2013 roku została skierowana przez Powiatowy Urząd Pracy w ramach programu „50+” na staż, który będzie trwał do 17 września 2013 r. Z tego tytułu otrzymuje stypendium z PUP w wysokości 953,10 zł brutto miesięcznie.

W 2012 roku sprzedała 900 sztuk akcji (...) za kwotę 42.193 zł, od której to kwoty musiała zapłacić podatek od dochodów w wysokości 8.016,67 zł.

Dochody uzyskane ze sprzedanych akcji wydała na utrzymanie, mieszkanie, spłatę kredytu oraz zapłatę podatku dochodowego od sprzedanych akcji w 2011 roku. Pozwana mieszka w mieszkaniu lokatorskim, wchodzącym w skład majątku wspólnego, z wnuczką i dorosłą córką, która nie pracuje. Płaci za czynsz kwotę 638 zł, za energię elektryczną około 140 zł miesięcznie, za telefon 70 zł miesięcznie, za gaz 79 zł miesięcznie, ubezpieczenie 90 zł miesięcznie, TV 79 zł miesięcznie. Pozwana E. S. leczy się na nadciśnienie tętnicze i kręgosłup. Na leki wydaje około 120 zł miesięcznie. Na zakup wyżywienia pozwana przeznacza kwotę około 300 zł, zaś na dojazdy do pracy kwotę 80 zł miesięcznie. Sprawa o podział majątku między stronami jest w toku.

Sąd Rejonowy zważył, iż powództwo nie jest zasadne. Zgodnie z art. 138 k.r.o. każda ze stron może domagać się zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego w razie zmiany stosunków.

W przedmiotowej sprawie alimenty od powoda S. S. przysługują pozwanej E. S. na podstawie art. 60 § 2 k.r.o., który to przepis przewiduje, (zw. „rozszerzony” obowiązek alimentacyjny małżonka wyłącznie winnego rozkładu pożycia w sytuacji, gdy rozwód pociąga za sobą istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego, przyznając prawo małżonkowi niewinnemu do żądania od małżonka wyłącznie winnego rozkładu pożycia małżeńskiego przyczyniania się do zaspokajania usprawiedliwionych potrzeb małżonka niewinnego, chociażby nie znajdował się on w niedostatku.

Stosownie do treści powołanych wyżej przepisów, podstawą zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego w przedmiotowej sprawie mogłaby być zmiana stosunków, przez co należy rozumieć zmianę w zakresie zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego, tj. zwiększenie lub zmniejszenie tych możliwości oraz zmianę w zakresie usprawiedliwionych potrzeb osoby uprawnionej. Ustalenie zmiany tych stosunków następuje poprzez porównanie stosunków obecnych z warunkami i okolicznościami uprzednio istniejącymi.

Zakres świadczeń alimentacyjnych wyznaczają dwie przesłanki: usprawiedliwione potrzeby uprawnionego oraz możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego. Między wymienionymi przesłankami zachodzi współzależność, wyrażająca się w tym, że usprawiedliwione potrzeby uprawnionego powinny być zaspokojone w takim zakresie, w jakim pozwalają na to możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż sytuacja materialna pozwanej nie uległa poprawie na tyle, aby była ona w stanie samodzielnie zaspakajać wszystkie swoje usprawiedliwione potrzeby, które należy określić na kwotę około 1.350 zł. Aktualnie jedynym źródłem dochodów pozwanej są świadczenia z tytułu podjęcia stażu w wysokości 953,10 zł. Nie osiąga ona już dochodów z tytułu wynajmu mieszkania, w którym zamieszkuje z córką i wnuczką, sprzedała również wszystkie akcje, przeznaczając osiągnięte z tego tytułu dochody na własne utrzymanie. Zasądzone od powoda alimenty pozwalają więc E. S. uzupełnić nieznaczne dochody osiągnięte z tytułu stażu.

Brak jest również „istotnych zmian” w rozumieniu art. 138 k.r.o. po stronie możliwości majątkowych i zarobkowych zobowiązanego, które są określone wysokością uzyskiwanych przez S. S. świadczeń emerytalnych, które na skutek waloryzacji uległy zwiększeniu o około 150 zł w porównaniu z okresem, kiedy po raz ostatni ustalano wysokość alimentów.

Reasumując w przedmiotowej sprawie nie zostały spełnione przesłanki do ustalenia wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego S. S. względem E. S., dlatego też powództwo zostało oddalone w całości.

O kosztach procesu orzekł Sąd na podstawie art. 98 §1 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę ponosi koszty procesu.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód zaskarżając go w całości i zarzucając mu błąd w ustaleniach faktycznych stanowiących podstawy rozstrzygnięcia oraz błędną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Biorąc pod uwagę powyższe apelujący wnosil o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa, bądź uchylenie wyroku w całości celem ponownego rozpatrzenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelację należy uznać za niezasadną. Sprowadza się ona do polemiki z trafnymi ustaleniami Sadu Rejonowego poczynionymi w toku postępowania. Prawidłowa jest również, dokonana przez Sąd I instancji, ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz podstawa rozstrzygnięcia, a mianowicie przepis art. 138 k.r.o.

Ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego stosownie do treści art. 138 k.r.o. uzasadnia między innymi polepszenie sytuacji materialnej i majątkowej uprawnionego oraz pogorszenie się zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Zmiana orzeczenia zatem dopuszczalna jest tylko w razie zmiany stosunków powstałych po jego wydaniu, a jej ustalenie następuje poprzez porównanie stosunków obecnych z warunkami i okolicznościami uprzednio istniejącymi.

W ocenie Sądu II instancji w sprawie niniejszej zostało przez Sąd Rejonowy przeprowadzone kierunkowe postępowanie dowodowe w oparciu o przesłanki określone w art. 138 kr.o., a to właśnie w celu ustalenia, czy nastąpiła zmiana stosunków, tj. czy uległa poprawie sytuacja materialna uprawnionej na tyle, by była ona w stanie samodzielnie zaspakajać swoje usprawiedliwione potrzeby. Porównując sytuację z roku 2012 z sytuacją obecną stron, Sąd Rejonowy doszedł do prawidłowych wniosków a mianowicie, że od daty ustalenia obowiązku alimentacyjnego do chwili wniesienia przedmiotowego pozwu upłynęło zaledwie dziewięć miesięcy. Sytuacja uprawnionej do alimentacji pozwanej nie uległa polepszeniu. Nie uległy również istotnej zmianie możliwości zarobkowe zobowiązanego do alimentacji powoda, określone wysokością uzyskiwanego przez niego świadczenia emerytalnego. Świadczenie to wzrosło na skutek jego rewaloryzacji. Tocząca się z udziałem stron sprawa o podział ich majątku wspólnego nie została jeszcze prawomocnie zakończona. A zatem nie można mówić o istotnej zmianie stosunków, która uzasadniałaby uwzględnienie powództwa i zmianę zaskarżonego wyroku.

Dlatego też, mając na względzie powyższe rozważania należało na podstawie art. 385 k.p.c. wniesioną apelację, jako całkowicie bezzasadną oddalić.